

ที่ กษ ๐๓๐๖/๒๕๑๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
จำนวน ๓ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓
๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ
ค่าชลประทาน จำนวน ๓ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการ
และเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๒๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
ห้วยเสนง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำ
ชลประทานห้วยกระดาษ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. และร่างกฎกระทรวง
กำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยลำพอก เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนด
ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการ
รองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควร
กำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔
มิถุนายน ๒๕๕๓ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานโดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวง...

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยเสนง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินอ่างเก็บน้ำห้วยเสนง กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลเนินยางและตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๔.๓๐๐ ในท้องที่ตำบลโคโคและตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยกระดาษ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินอ่างเก็บน้ำบ้านอำปิล กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๒.๕๐๐ ในท้องที่ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยลำพอก เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินอ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลยางและตำบลกุดหวาย อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๖.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลเกาะแก้วและตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาหรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยไม่ต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

- โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

- สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

(๑) ทางน้ำชลประทานห้วยเสนง มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีการประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ แต่มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่

(๒) ทางน้ำชลประทานห้วยกระดาษ มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีการประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ แต่มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่

(๓) ทางน้ำชลประทานห้วยลำพอก มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีการประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ แต่มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๘,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้ง ๓ แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

- กฎกระทรวง...

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยเสนง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินอ่างเก็บน้ำห้วยเสนง กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลเนินยางและตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๔.๓๐๐ ในท้องที่ตำบลคอโคและตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยกระดาษ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินอ่างเก็บน้ำบ้านอำปิล กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๒.๙๐๐ ในท้องที่ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานห้วยลำพอก เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนดินอ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก กิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลยางและตำบลกุดหวาย อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๖.๐๐๐ ในท้องที่ตำบลเกาะแก้วและตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์)

พร้อมนี้ได้แนบบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๒๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓ ทั้งนี้ ขออนุมัติการใช้แผนที่เป็นขนาดมาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖